

УДИРДАГЧ
Д.ДАВААЛХАМ
Анагаах ухааны доктор, профессор

ЗӨВЛӨХ

Ц. Нямсүрэн, ФУ-ны доктор, МУИС, ШУС,
ФШСТ-ийн багш

ЗОХИЦУУЛАГЧ:

А.Ган-Эрдэнэ, ТУ-ны магистр, АШУҮИС,
НЭМС, ЭМНАНУТ-ийн багш

СУДАЛГААНЫ БАГИЙН ГИШҮҮД:

Б.Батдорж, Тархвар судлаач
Б.Баярмаа, НЭМҮТ-ийн мэргэжилтэн
Х.Нансалмаа, Сэтгэл судлалын магистр,
АШУҮИС, НЭМС, ЭМНАНУТ-ийн багш
Ч.Өнөрцэцэг, НЭМУ-ны магистр, АШУҮИС,
НЭМС, УСАУТ-ийн багш
Ш.Шатар, АУ-ны доктор, АШУҮИС, НЭМС,
ЭБТ-ийн багш
Н.Гүнчмаа, НЭМУ-ны магистр, АШУҮИС,
НЭМС
М.Булганхишиг, НЭМС-ийн мэргэжилтэн,
АШУҮИС, НЭМС

ҮР ДҮНГИЙН БОЛОВСРУУЛАЛТ ХИЙСЭН:

Б.Билэгт, Математикийн ухааны магистр,
АШУҮИС, НЭМС, ЭБТ-ийн багш
М.Еркебулан, Математикийн ухааны
магистр, АШУҮИС, НЭМС, ЭБТ-ийн багш

**МЭРГЭЖИЛ, АРГА ЗҮЙН ЗӨВЛӨГӨӨ ӨГЧ,
ХАМТРАН АЖИЛЛАСАН**

П.Анузаяа, ДЭМБ-ын мэргэжилтэн
Ц.Жаргалан, ДЭМБ-ын харилцааны
мэргэжилтэн
О.Дашпагам, ХӨСҮТ, Дархлаажуулалтын
албаны дарга

КОРОНАВИРУСТ ХАЛДВАР (КОВИД-19)-ЫН ЭСРЭГ ВАКЦИНЫ ТАЛААРХ ИРГЭД БОЛОН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН МЭРГЭЖИЛТНҮҮДИЙН МЭДЛЭГ, ХАНДЛАГА, ДАДЛЫГ ҮНЭЛСЭН ҮНЭЛГЭЭ

Энэ судалгааг Монгол Улсын Шинжлэх Ухаан Технологийн Сангийн дэмжлэгтэйгээр “Монголд илэрсэн SARS-CoV-2 омгуудын геномын бүтцийг тодорхойлж, молекул эпидемиологийн онцлогийг тогтоон, Манай орны нөхцөлд тохирсон тандалт, сэргийлэлтийн аргачлал зөвлөмж гаргах” нэртэй захиалгат төсөлт ажлын хүрээнд хийв.

СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ҮНДЭСЛЭЛ

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүд хийгээд нийт хүн амын мэдлэг, хандлага, дадлыг тогтоох нь Монгол улсад коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакциныг анхлан нэвтрүүлэхэд зайлшгүй шаардлагатай юм. Энэ нь эрүүл мэндийн мэргэжилтэн, олон нийттэй коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх санаа зовж, тулгамдаж буй асуудлыг шийдэх, итгэлцэл бий болгох, вакцинд итгэх байдлыг нэмэгдүүлэх, эрүүл мэндийн байгууллагын мэргэжилтэн, шийдвэр гаргагчдад нотолгоонд суурилсан зөвлөмж өгөхөд туслах болно.

СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ЗОРИЛГО

Энэхүү судалгааны зорилго нь коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх иргэд, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэг, хандлага, дадлыг тодорхойлж, эрүүл мэндийн байгууллагын мэргэжилтэн, шийдвэр гаргагчдад зориулсан зөвлөмж боловсруулахад оршино.

СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ЗОРИЛТ

- Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх иргэдийн мэдлэг хандлага, дадлыг судлах
- Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэг хандлага, дадлыг судлах
- Эрүүл мэндийн байгууллага болон шийдвэр гаргагчдад зөвлөмж боловсруулах

СУДАЛГААГ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ХУГАЦАА

Энэхүү судалгааг 2021 оны 9 сарын 10 –наас 11 сарын 25-ны өдрийг хүртэлх хугацаанд хийж гүйцэтгэлээ.

САНХҮҮЖҮҮЛЭГЧ БАЙГУУЛЛАГА

Энэхүү төслийг Дэлхийн Эрүүл Мэндийн Байгууллагын санхүүжилтээр хэрэгжүүлэв.

СУДАЛГААНЫ ПРАКТИК АЧ ХОЛБОГДОЛ

Энэхүү судалгааг гүйцэтгэснээр дархлаажуулах үйл ажиллагааг үр дүнтэй хэрэгжүүлэхэд эрүүл мэндийн байгууллага болон шийдвэр гаргагчдад шаардлагатай нотлох баримт, мэдээллийн бааз суурь бий болно. Судалгааны үр дүнд коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх олон нийт болон эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэг, хандлага, дадлыг тодорхойлж, иргэд, эмч мэргэжилтнүүдэд мэдээлэл хүргэх суваг, тэдний коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх ойлголт, мэдээллийг сайжруулах, хандлагыг эерэг болгоход чиглэсэн зөвлөмж боловсруулав.

СУДАЛГААНЫ ХЭРЭГЛЭГДЭХҮҮН БА АРГА ЗҮЙ

Судалгааны ажлын арга, загвар

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэг, хандлага, дадлыг үнэлэхдээ эмнэлэгт суурилсан агшингийн арга, иргэдийн мэдлэг, хандлага, дадлыг судлахдаа хүн амд суурилсан агшингийн судалгааны загварыг тус тус ашиглав.

Судалгааны хамрах хүрээ, судалгаанд хамрагдах иргэдийн түүвэрлэлт Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын

эсрэг вакцины талаарх иргэдийн мэдлэг, хандлага, дадлыг үнэлэхийн тулд Монгол улсын хэмжээнд 18-аас дээш насны хүн амын тоог (n=2009271) суурь үзүүлэлт болгон авав. Судалгаанд оролцогчдын мэдээллийн найдвартай байдал, оролцохгүй байх зэрэг түүврийн бус шалтгааныг 10 хувь (95 хүн) байхаар тооцож нийт 1000 хүнийг судалгаанд хамруулахаар тооцлоо.

Судалгаанд хамрагдах түүвэр хүн амыг тодорхойлохын тулд Монгол улсын нийт хүн амыг хот, хөдөө болон газарзүйн байршлаар нь 4 бүс (Баруун бүс, Хангайн бүс, Төвийн бүс, Зүүн бүс) Улаанбаатар хотод хувааж таван аймаг, Улаанбаатар хотын төвийн болон захын дүүргүүдээс нийт 6 дүүргийг энгийн санамсаргүй түүврийн аргаар сонгов.

Судалгаанд хамрагдах түүврийн нэгжийг сонгохдоо энгийн санамсаргүй түүврийн аргыг ашиглав. Судалгааны асуумжийг боловсруулж, НЭМС-ийн эрдмийн зөвлөл, холбогдох байгууллагуудаас санал авч сайжруулсны дараа цахим хэлбэрт хувиргаж иргэдийн судалгааг олон нийтийн сүлжээнд байршуулж, эрүүл мэндийн мэргэжилтний судалгааг эрүүл мэндийн байгууллагуудаар дамжуулан мэдээллийг цуглуулав.

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэг хандлага, дадлыг тодорхойлоход улсын хэмжээнд эрүүл мэндийн салбарт ажиллаж буй эмч эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн тоо (n=54687) суурь үзүүлэлт болгон авч 95 хувийн магадлал (1.96), алдааны хязгаар (0.04) тооцон нийт 600 хүнийг судалгаанд хамруулав.

Судалгаанд хамрагдсан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн түүврийг байгууллагад суурилсан түүвэрлэлтийн аргаар хийв.

Эмч, сувилагч, эмнэлгийн ажилтны тоог эх олонлогийн тооноос хамаарч пропорциональ аргаар тооцож энгийн санамсаргүй түүвэрлэлтийн аргаар сонголоо. Мөн эмч, сувилагч, эмнэлгийн ажилтны тоог 4:4:2 харьцаатай байхаар тооцож судалгаанд хамруулав.

Вакцины талаарх иргэд болон эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэг, хандлага, дадлыг үнэлэх судалгаанд олон нийт болон эрүүл мэндийн байгууллагын мэргэжилтнүүдийг хамруулж, судалгааны мэдээллийг цуглуулахдаа тоон арга буюу асуумжийн аргыг ашиглалаа. Олон нийт, эрүүл мэндийн байгууллагын мэргэжилтнүүдээс нас, хүйс, боловсрол, ажил эрхлэлт, ам бүл, өрхийн орлого зэрэг үндсэн мэдээллийг тодруулав.

Зорилт 1, 2-ийн хүрээнд иргэд болон эрүүл мэндийн салбарын мэргэжилтнүүдийн КОВИД-19-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэг, хандлага, дадлыг хоёр бүлэг 51 асуултаар тодорхойллоо. Асуумжийг онлайн суурилсан маягт хэлбэрээр боловсруулж, судалгааны мэдээллийг цуглуулав.

СУДАЛГААНД ОРОЛЦОГЧДЫН МЭДЛЭГ, ХАНДЛАГА, ДАДЛЫГ ҮНЭЛСЭН АРГАЧЛАЛ

Иргэд болон эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэгийн түвшнийг сайн, дунд, муу, хандлагыг эерэг болон сөрөг гэсэн үнэлгээгээр үнэлэв. Иргэдийн мэдлэгийн түвшнийг нийт 52 зөв хариулт бүхий 11 асуултаар (Q 13, 14, 18-24, 26, 27) үнэлэв.

Хүснэгт 1. Иргэдийн мэдлэгийн түвшний үнэлгээний интервал

Мэдлэгийн түвшин	Онооны интервал	Нэгж оноо	хувь	Мэдэж буй хувь
Сайн	35-аас дээш	15	33.0	68-100 хувь
Дунд	17-34 оноо	14	34.0	34-67 хувь
Муу	33-аас доош	14	33.0	0-33 хувь

Иргэдийн коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх хандлагыг 15 эерэг хариу бүхий 10 асуултаар үнэлэв.

Хүснэгт 2. Иргэдийн хандлагын үнэлгээний интервал

Мэдлэгийн түвшин	Онооны интервал	Нэгж оноо	хувь	Мэдэж буй хувь
Эерэг	8-аас дээш	8	50.0	49-100 хувь
Сөрөг	7-оос доош	7	50.0	0-48 хувь

Эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэгийн түвшнийг 94 зөв хариулт бүхий 21 асуултаар (Q13-33) сайн, дунд, муу гэсэн гурван бүлгээр үнэлэв.

Хүснэгт 3. Эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэгийн түвшний үнэлгээний интервал

Мэдлэгийн түвшин	Онооны интервал	Нэгж оноо	хувь	Мэдэж буй хувь
Сайн	64-өөс дээш	31	33.0	68-100 хувь
Дунд	32-63 оноо	32	34.0	34-67 хувь
Муу	31-ээс доош	31	33.0	0-33 хувь

Эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх хандлагыг 14 эерэг хариулт бүхий 13 асуултаар эерэг, сөрөг хэмээн үнэлэв.

Хүснэгт 4. Эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн хандлагын үнэлгээний интервал

Мэдлэгийн түвшин	Онооны интервал	Нэгж оноо	хувь	Мэдэж буй хувь
Эерэг	8-аас дээш	7	50.0	51-100 хувь
Сөрөг	7-оос доош	7	50.0	0-50 хувь

СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ҮР ДҮНГИЙН БОЛОВСРУУЛАЛТ

Судалгааны мэдээ материалыг статистик өгөгдөл боловсруулалтын SPSS-25 програмшигланмэдээллийнбаазүүсгэх, мэдээллийг кодлох, кодолсон мэдээллийг хувиргах, шивэлтийн алдааг хянах зэрэг үйлдэл ашиглан боловсрууллаа. Мэдээллийг тоон хувьсагч болон чанарын хувьсагч гэж ангилж авч үзэв. хувьсагчийн төрлөөс хамааран үр дүнг боловсруулахад тоон хувьсгуурт үр дүнг бодит тоо, эзлэх хувь, дундаж утга, хазайлт, хамгийн бага,

хамгийн их, голч утга зэргийг тооцсон бол чанарын хувьсгуурт мэдээлэлд давтамж, хуримтлагдсан давтамж, эзлэх хувь зэргийг тооцов. Мэдээллүүд хоорондын уялдаа холбоо, ялгаатай байдлыг статистикийн хи-квадрат тестийг ашиглаж $p < 0.05$ үед статистик ач холбогдолтой гэж үнэллээ.

СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН

Судалгаанд оролцогчдын хүн ам зүйн мэдээллийг нас, хүйс, боловсрол, амьдарч буй газар, ам бүлийн тоо, өрхийн орлого зэрэг нийт 11 үзүүлэлтээр гаргав.

Судалгаанд нийт 973 иргэн оролцсоноос хөдөө орон нутгийн иргэд 24.6 хувь, Улаанбаатар хотын иргэд 75.4 хувийг эзэлж байна.

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдээллийг 57.8 хувь нь Засгийн Газар, ЭМЯ-ны албан ёсны мэдээллээс авч байгаа бол эдгээр мэдээллийг 39.7 хувь нь нийгмийн сүлжээ (Facebook, Twitter)-гээр, 44.3 хувь нь телевизээр, 34.8 хувь нь цахим хуудсаар (ikon.mn, zarig.mn г.м.) дамжуулан авч байна. Гэр бүлийн гишүүд (19.9 хувь), ажлын хамт олон (17.6 хувь), найз нөхдөөс (17.1 хувь) мэдээлэл авч буй байдал харьцангуй бага хувийг эзэлж байна.

Зураг 1. Иргэдийн Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдээлэл авч буй суваг

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины нэмэлт тунгийн талаар мэдээлэл авах хэрэгцээтэй гэсэн иргэдийн 56.7 хувь нь вакцины гаж нөлөөний, 56.1 хувь нь вакцины үр дагаварын, 55.6 хувь нь вакцины чанарын талаар мэдээлэл авахыг хүсэж байна гэдгээ илэрхийлжээ. Цаашид коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцинтай холбоотой мэдээллийг 49.3 хувь нь телевизээр, 43.6 хувь нь цахим

сүлжээгээр тэр дундаа фейсбүүк (facebook)-ээр дамжуулан нотолгоонд суурилсан, эрдэмтэн судлаачдын мэдээллийг авахыг илүүд үзжээ.

Иргэдийн коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины мэдлэгийг тодорхойлох ажлын хүрээнд вакцин хийлгэхэд болон хийлгэсний дараа анхаарч хэрэгжүүлэх шаардлагатай зүйлс, вакцин хийлгэсний дараа биед гарч болох шинж тэмдэг, хариу урвал, вакцин хийлгэсний дараа эмчийн ажиглалтад байх хугацаа, вакцины нэмэлт тун болон дархлаажуулалттай холбоотой хууль эрх зүйн ойлголтуудыг тодруулав.

Иргэдийн коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэгийн

түвшнийг үнэлэхэд 13.0 хувь нь л мэдлэг сайн байсан ба 10 хүн тутмын 3 нь мэдлэг хангалтгүй, 2 хүн тутмын нэг нь дунд зэрэг мэдлэгтэй байв.

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэг нь нас, хүйсийн хувьд ялгаа ажиглагдсангүй. Харин боловсролын түвшинтэй шууд хамааралтай байна. Улаанбаатар хот болон хөдөө орон нутгийн иргэдийн хооронд

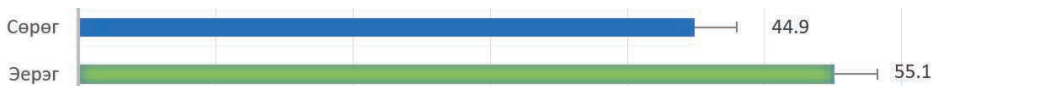

Зураг 2. Иргэдийн коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэг

мэдлэгийн ялгаа ажиглагдсангүй.

Иргэд Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас сэргийлэх хамгийн үр дүнтэй 4 аргыг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Амны хаалт зүүх (89.4 хувь)
- Вакцинуулах (65.2 хувь)
- Гарааугаах, ариутгах, халдваргүйжүүлэх (56.1 хувь)
- Дархлаагаа дэмжих, амин дэмээр баялаг хоол хүнс хэрэглэх (54.5 хувь)

Зураг 3. Иргэдийн коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцинд хандах хандлага

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх иргэдийн хандлага Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх иргэдийн хандлагыг вакцин хийлгэсэн эсэх, вакцины сонголт, вакцин хийлгэх болон татгалзах шалтгаан, вакцины талаар анхаарал хандуулж буй байдлаар тодорхойллоо. Судалгаанд оролцсон иргэдийн 55.1 хувь нь коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ийн эсрэг вакцинд эерэг, 44.9 хувь нь сөрөг хандлагатай байна.

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)

-ын эсрэг вакцины талаарх эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэг, хандлага

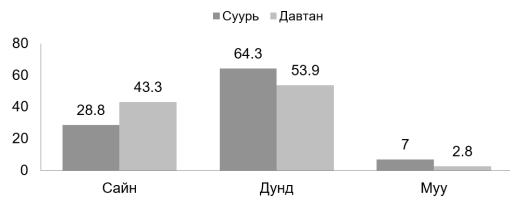
Эмч, эрүүл мэндийн мэргэжлийн 536 хүн судалгаанд хамрагдсан ба тэдний дийлэнх (92.0%) нь эмэгтэй, 40 хүртэлх насны (76.0%) оролцогч байв. Улаанбаатар хотын (55.9%) болон хөдөө орон нутаг (44.1%)-ийн эрүүл мэндийн байгууллагуудыг төлөөлөх магадлал бүхий оролцоотой хамрагджээ.

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэг Суурь (n=560) болон давтан (n=536) судалгаанд Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэгийг ижил аргачлалаар оноожуулан

нэгтгэн үнэлсэн. Давтан судалгааны үр дүнгээр мэдлэг 13-91 хооронд оноо авсан ба хамгийн их давхцсан утга нь 62 оноо байв. Суурь судалгааны үеийнхээс мэдлэг 3-7 оноо буюу зөв хариултын өсөлттэй гарлаа.

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэгийн түвшин судалгаанд оролцсон нийт 536 эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн 43.3% нь сайн

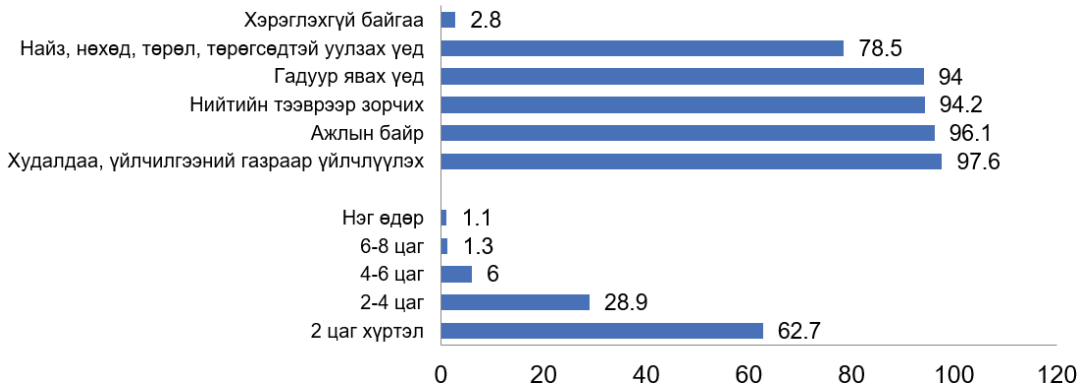
үнэлэгджээ. Энэ нь суурь судалгааны үед мэдлэгийн түвшин сайн гэж үнэлэгдсэнээс эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн эзлэх хувь давтан судалгааны үед 15.0 хувиар нэмэгдсэн байна.

Зураг 4. Эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэгийн түвшингийн ахиц

Амны хаалтны хэрэглээ

КОВИД 19 халдвараас урьдчилан сэргийлэх аргуудаас амны хаалт зүүхийг хамгийн чухал гэж эрэмбэлэсэн. Эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүд худалдаа, үйлчилгээний газраар үйлчлүүлэх, ажлын байран дээрээ, нийтийн тээврээр зорчихдоо болон гадуур явах үед амны хаалтыг тогтмол зүүдэг байна. Гэвч тэдний 21.5 хувь нь найз, нөхөд, төрөл, төрөгсөдтэй уулзах үедээ амны хаалтаа зүүдэггүй байна. Судалгаанд оролцогч 10 хүн тутмын 6 нь амны хаалтыг хоёр хүртэлх цаг зүүгээд сольж хэрэглэдэг гэжээ.

Зураг 5. Амны хаалтын хэрэглээ, байршил, хугацаа

Хүн хоорондын зай барих

Эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн 80 орчим хувь нь коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас урьдчилан сэргийлэхэд хүн хоорондын зай баримтлах нь чухал гэсэн хэдий худалдаа, үйлчилгээний төв, нийтийн тээвэр, хүнсний дэлгүүрт 1-2 метрийн хүн хоорондын зай баримтлаж чадахгүй байна гэжээ.

Хүснэгт 5. Хүн хоорондын зай баримтлах боломжгүй газар, байршил

Үзүүлэлт	Тоо	Хувь
Худалдаа, үйлчилгээний төв	423	78.9
Нийтийн тээвэр	398	74.3
Хүнсний дэлгүүр	342	63.8
Ажлын байр	258	48.1
Зоогийн газар, ресторан	209	39.0
Банк	201	37.5
Сургууль, цэцэрлэг	199	37.1
Төрийн байгууллага	153	28.5
Кафе, кофе шоп	152	28.4
Гудамж, нийтийн эзэмшлийн талбай	129	24.1

4.3.3. Гарын эрүүл ахуйг сахих

Судалгаанд оролцсон 10 хүн тутмын 7 (76.9%)-д нь үйлчилгээний газруудад гар угаах, халдваргүйжүүлэх нөхцөл бүрдээгүй бэрхшээл түгээмэл тулгардаг гэсэн байна.

Хүснэгт 6. КОВИД-19 халдвараас урьдчилан сэргийлэх гар угаах, халдваргүйжүүлэх аргыг тогтмол хэрэгжүүлэхэд тулгардаг бэрхшээл

Үзүүлэлт	Тоо	Хувь
Үйлчилгээний газруудад гар угаах, халдваргүйжүүлэх нөхцөл бүрдээгүй	412	76.9*
Амны хаалт тогтмол зүүхэд бэрхшээлтэй	149	27.8
Гар халдваргүйжүүлэгч үнэтэй	86	16.0
Ажлын байранд угаалтуур, гарын саван байхгүй	46	8.6
Амны хаалт үнэтэй	44	8.2
Гэрт гар угаах угаалтуур, гарын саван, халдваргүйжүүлэх хэрэгсэл дутагдалтай	31	5.8

Эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн 60 хувь нь бүх вакциныг хүлээн зөвшөөрдөг. Суурь судалгааны үр дүнтэй харьцуулахад 11.0 хувиараар нэмэгдсэн эерэг үзүүлэлттэй гарсан байна.

Хүснэгт 7. Вакцинд хандах хандлага

Үзүүлэлт	Тоо	Хувь
Бүх вакциныг зөвшөөрдөг	321	59.9Δ
Бүх вакциныг зөвшөөрдөг боловч итгэлтэй биш	143	26.7
Зөвшөөрдөг боловч вакцин хийлгэхээс заримдаа татгалздаг	60	11.2
Ихэнх вакцинд итгэдэггүй татгалздаг	12	2.2
Нийт	536	100

Тайлбар: Δөссөн, ▽буурсан

Эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн 89.0 хувь нь томуугийн, В гепатит, улаанбурхан өвчнөөс сэргийлэх сайн дурын дархлаажуулалтанд хамрагдаж байсан туршлагатай ба хандлага төлөвшсөн.

ДҮГНЭЛТ

Иргэдийн коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэг Иргэдийн коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэг дундаж түвшинд (мэдлэг сайтай 13 хувь, дунд 55.7 хувь, хангалтгүй 33.1 хувь) байна. Вакцины талаарх мэдлэг нь боловсролын хувьд ялгаатай ч хот хөдөө, нас хүйсийн хувьд ялгаагүй байна.

Иргэд коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас сэргийлэх хамгийн үр дүнтэй аргын хоёрдугаарт вакцинжуулалтыг сонгосон бөгөөд нэгдүгээрт амны хаалт зүүх, гуравдугаарт гараа угаах, ариутгах, халдваргүйжүүлэх гэсэн бол хүн хоорондын зай барих аргыг тавдугаарт эрэмбэлсэн байна. Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцин хийлгэсэн ч гэсэн маскаа зүүх, гарын эрүүл ахуй сахих, хүн хоорондын зай барих шаардлагатай гэдэгтэй иргэдийн 76.1 хувь нь санал нийлж байна.

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины нэмэлт тунд хамрагдахын

тулд 2 тунд хамрагдаад 3 сараас дээш хугацаа өнгөрсөн байх шаардлагын талаарх мэдлэг дутмаг (34.2 хувь) байна. Иргэдийн 46.9 хувь нь коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины нэмэлт тунгийн талаар мэдээлэл авах хэрэгцээ байна гэж үзсэн бөгөөд вакцины гаж нөлөө (56.7 хувь), вакцины үр дагавар (56.1 хувь), вакцины чанар (55.6 хувь)-ын талаар нотолгоонд суурилсан, эрдэмтэн судлаачдын мэдээллийг илүү сонирхож байна. Тэдгээр мэдээллийг 49.3 хувь нь телевизээр, 43.6 хувь нь цахим сүлжээгээр тэр дундаа фейсбүүк (facebook)-ээр дамжуулан авахыг илүүд үзжээ.

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакциныг хийхдээ хувь хүний сонголтыг харгалзах хэрэгтэй гэж 81.3 хувь нь үзэж байна.

Иргэдийн коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх хандлага Судалгаанд хамрагдсан иргэдийн 55.1 хувь нь коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцинд эерэг, 44.9 хувь нь сөрөг хандлагатай байна. Вакцины талаарх хандлага нь амьдарч буй газар, хүйсийн хувьд ялгаагүй ч нас, гэрлэлтийн байдал, боловсролын түвшний хувьд ялгаатай байна.

Иргэдийн вакцины ач холбогдлыг хүлээн зөвшөөрөх байдал (91.3 хувь), вакцины талаарх мэдээлэлд анхаарал хандуулах байдал өндөр ч Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины нэмэлт тунд 43.9 хувь нь хамрагдана, 36.4 хувь нь вакцин хийлгэсэн ч гэсэн коронавирүсийн өөр төрлийн мутацид орсон вирусээр өвчлөх магадлалтай (66.9 хувь) гэсэн шалтгаанаар эргэлзэж байна.

Вакцины нэмэлт тунд хамрагдана гэсэн иргэдийн ихэнх нь Файзер (67.6 хувь) вакциныг сонгосон бөгөөд Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг дархлаа сайн үүсгэнэ (51.6 хувь), илүү чанартай (41.2 хувь)

гэсэн шалтгаанаар сонгожээ.

Иргэдийн коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины дадал

Иргэдийн 66.8 хувь нь коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины 2 тунд, 27.8 хувь нь 3 тунд хамрагдсан байна. Судалгаанд оролцогчдын 87.4 хувь нь хүүхдээ товлот дархлаажуулалтад тогтмол хамруулдаг, 73.5 хувь нь өөрт болон хүүхдэдээ сайн дурын вакцин хийлгэж байсан бөгөөд товлот болон сайн дурын дархлаажуулалтын хамралт нь коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины нэмэлт 3-р тунд хамрагдахад нөлөөлж байна.

Иргэдийн вакциныг хүлээн зөвшөөрөх байдал, ач холбогдлыг өндрөөр үнэлэх нь коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцин хийлгэх хандлагатай хамааралтай буюу ямар ч вакциныг хүлээн зөвшөөрдөг иргэдийн хувьд вакцины 2 болон 3-р тунд хамрагдсан байдал нь илүү байна.

Коронавируст халдвар

(КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх эмч, мэргэжилтнүүдийн мэдлэг, хандлага, дадал

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэгийн түвшин судалгаанд оролцсон нийт 536 эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн 43.3 хувь нь сайн үнэлэгдсэн. Энэ нь суурь судалгааны үед мэдлэгийн түвшин сайн гэж үнэлэгдснээс эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн эзлэх хувь давтан судалгааны үед 15 хувиар нэмэгдсэн.

Эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн 67 хувь нь Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх сургалтад хамрагдах, мэдээлэл авах хэрэгтэй байгаа нь суурь судалгааны үеийнхээс 20 хувиар буурсан байна.

Судалгаанд хамрагдсан эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн 2 хүн тутмын 1 (49.6 хувь)

нь КОВИД-19-ын халдварт өртсөн. Мөн тэдний 67 хувь нь Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины нэмэлт тунд хамрагдсан байв.

Эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн эрэмбэлэлтээр КОВИД 19 халдвараас урьдчилан сэргийлэхэд хамгийн чухал нь амны хаалт тогтмол, зөв зүүх, 1-2 метрийн хүн хоорондын зай барих, гараа савандаж, 20 секундээс илүү хугацаагаар угаах зэрэг өвөрмөц бус арга хэмжээг чухалчилсан. Хэдий ч Э 80 орчим хувь нь КОВИД 19 халдвараас урьдчилан сэргийлэхэд хүн хоорондын зай баримтлах нь чухал гэсэн хэдий худалдаа, үйлчилгээний төв, нийтийн тээвэр, хүнсний дэлгүүрт 1-2 метрийн хүн хоорондын зай баримталж чадахгүй байна.

Судалгаанд оролцогчдын 21.5 хувь нь найз, нөхөд, төрөл, төрөгсөдтэй уулзах үед амны хаалтаа зүүхгүй байна.

Судалгаанд оролцсон 10 хүн тутмын 7 (76.9 хувь)-д нь үйлчилгээний газруудад гар угаах, халдваргүйжүүлэх нөхцөл бүрдээгүй бэрхшээл тулгарч байна.

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх эмч, мэргэжилтнүүдийн мэдлэг, хандлага

Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх мэдлэгийн түвшин судалгаанд оролцсон нийт 536 эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн 43.3 хувь нь сайн үнэлэгдсэн. Энэ нь суурь судалгааны үед мэдлэгийн түвшин сайн гэж үнэлэгдснээс эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн эзлэх хувь давтан судалгааны үед 15.0 хувиар нэмэгдсэн.

Эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн 67 хувь нь коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины талаарх сургалтад хамрагдах, мэдээлэл авах хэрэгтэй байгаа нь суурь судалгааны үеийнхнээс 20 хувиар буурсан байна.

Судалгаанд хамрагдсан эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн 2 хүн тутмын

1 (49.6%) нь КОВИД-19-ын халдварт өртсөн. Мөн тэдний 67 хувь нь уг вакцины нэмэлт тунд хамрагдсан байв.

Эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүд Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас урьдчилан сэргийлэх эрэмбэлэлтээр хамгийн чухал нь амны хаалт тогтмол зөв зүүх, 1-2 метрийн хүн хоорондын зай барих, гараа савандаж 20 секундээс илүү хугацаагаар угаах зэрэг өвөрмөц бус арга хэмжээг чухалчилсан хэдий ч 80 орчим хувь нь уг халдвараас урьдчилан сэргийлэхэд хүн хоорондын зай баримтлах нь чухал гэдгийг боловч худалдаа, үйлчилгээний төв, нийтийн тээвэр, хүнсний дэлгүүрт 1-2 метрийн хүн хоорондын зай баримтлаж чадахгүй байна гэв.

Судалгаанд оролцогчдын 21.5 хувь нь найз, нөхд, төрөл, төрөгсөдтэй уулзах үед амны хаалтыг зүүдэггүй байна. Энэхүү судалгаанд оролцсон 10 хүн тутмын 7 (70.9%)-д нь үйлчилгээний газруудад гарч үйлдэх, халдваргүйжүүлэх нөхцөл бүрдээгүйн зэрэг бэрхшээл тулгардаг байна.